

- Hitorijat SDA Sandžaka

Stranka demokratske akcije (SDA) Sandžaka osnovanaprije 32 godine kao regionalni odbor Stranke demokratske akcije čije je sjedište u Sarajevu čiji je osnivač i predsjednik rahmetli Alija Izetbegović.

Za predsjednika SDA Sandžaka na osnivačkoj skupštini Stranke izabran je Sulejman Ugljanin, koji se i danas nalazi na čelu Stranke.

„Nastala je u vremenu globalnog raspada komunističkog sistema u bivšoj SFRJ i nadolazećeg terora režima kojim je upravljao Slobodan Milošević“, podsjećaju iz ove stranke.

Neposredno nakon osnivačke skupštine osnivani su ogranci Stranke širom Sandžaka, u Sjenici, Tutinu, Novom Pazaru, Prijepolju, Priboju, Rožajama, Pljevljima, Beranama i Bijelom polju, a 13. mart 1993. godine osnovan je Muslimanski omladinski savez (MOS) Sandžaka kao omladinska organizacija u okviru Stranke

SDA Sandžaka je oformila i svoja predstavništva u Nju Jorku, Ciruhu, Beču, Bonu, Ankari, Osnebriku, Skoplju i drugim mjestima.

- Program SDA Sandžaka

SDA Sandžaka je politička stranka bošnjačkog kulturno-povjesnog kruga i drugih građana koji prihvataju njen program. Rad i djelovanje SDA Sandžaka, od osnivanja, kako je navedeno, bilo je posebno usmjereno na predstavljanje i zastupanje interesa bošnjačkog naroda u Sandžaku i Republici Srbiji, zaštitu i unapređenje individualnih i kolektivnih prava pripadnika bošnjačkog naroda u skladu sa Ustavom i zakonima Republike Srbije i međunarodnim pravom.

„SDA Sandžaka se zalaže za priznanje, zaštitu i unapređenje nacionalnog identiteta Bošnjaka, koji je autohton narod na prostoru Sandžaka, a u Republici Srbiji čini brojčanu manjinu. U okviru demokratske utakmice, za koju se zalaže, boriti za ostvarenje svog programa i svojih ciljeva pridobijanjem birača, učešćem na slobodnim izborima i učešćem u radu predstavničkih tijela i organa vlasti, srazmjerno svom uspjehu na izborima“, navodi se uz pobrojane programske ciljeve kao što su demokratizacija društva u svim sferama života; maksimalna afirmacija i unapređenje ljudskih prava i sloboda; ravnopravnost naroda, zaštita i unapređenje prava manjinskih zajednica i nacionalnih manjina, u skladu sa međunarodnim normama; punopravno članstvo

Srbije u Evropskoj Uniji i druge evropske i euroatlantske institucije, organizacije i regionalna saradnja.

Također, očuvanje, zaštita i unaprjeđenje individualnih i kolektivnih prava bošnjačke nacionalne manjine u Republici Srbiji, djelotvorno učešće Bošnjaka u javnom životu, briga o porodici, očuvanje i unaprjeđenje bošnjačkog identiteta i tradicionalnih vrijednosti u porodičnom i javnom životu, zaštita javnog morala, te pravo građana Sandžaka na brži ekonomski razvoj i regionalnu samoupravu u Republici Srbiji i održivi razvoj, zaštita, očuvanje i unapređenje životne sredine i prekogranična saradnja spadaju u te ciljeve.

SDA Sandžaka sebe definiše kao univerzalistička politička organizacija čija se politička filozofija zasniva na Općoj deklaraciji o pravima čovjeka Organizacije Ujedinjenih nacija, koja „umjesto averzije i antagonizma usvaja koncesiju i univerzalizam i umjesto konfrontacije usvaja uvažavanje, toleranciju i aktivnu životnu koegzistenciju sa svima bez obzira na vjeru, rasu, naciju i političko opredjeljenje“.

- Od svog osnivanja parlamentarna stranka

SDA Sandžaka je od svog osnivanja parlamentarna stranka na svim nivoima u Srbiji i u Crnoj Gori i dva puta na saveznom nivou u vijeću građana SRJ i Državne zajednice Srbije i Crne Gore.

Na prvim višestranačkim parlamentarnim izborima u Republici Srbiji, **9. decembra 1990. godine**, SDA Sandžaka je osvojila 3 poslanička mjesta u Skupštini Republike Srbije i 9 poslaničkih mjesta u Skupštini Crne Gore. Na izborima za predsjednika Srbije, održanim u istom terminu, predsjednik Stranke, Sulejman Ugljanin osvojio je 109.500 glasova. U Skupštini Republike Crne Gore poslanici SDA Sandžaka formirali su poslanički klub sa političkim predstavnicima Albanaca koji je brojao 12 narodnih poslanika.

Zbog agresije na Bosnu i Hercegovinu i masovnog vojno-policijskog terora nad Bošnjacima u Sandžaku, na poziv SDA Sandžaka, građani Sandžaka su bojkotovali izbore 1992. i 1993. godine (30. maja 1992. godine lokalni izbori u Srbiji, 20. decembra 1992. godine predsjednički i parlamentarni izbori i 19. decembra 1993. godine parlamentarni izbori u Srbiji).

Za učešće na općim izborima u Srbiji zakazanim za 3. novembar 1996. godine, u septembru te godine, formirana je koalicija od pet političkih stranaka pod nazivom „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“, čiju okosnicu čini SDA Sandžaka,

Na Saveznim izborima 3. novembra 1996. godine, koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ ukupno je osvojila 62.111 glasova ili 1 (jedan) poslanički mandat u Vijeću građana Savezne skupštine SRJ. Predsjednik SDA Sandžaka dr. Sulejman Ugljanin izabran je za saveznog poslanika u Skupštini SRJ.

Na lokalnim izborima Koalicija je osvojila apsolutnu većinu u Novom Pazaru, Sjenici i Tutinu i sve bošnjačke glasove u Prijepolju, Priboju i Novoj Varoši.

Izborna lista Stranke demokratske akcije u Crnoj Gori osvojila je 3 (tri) mandata u republičkom parlamentu i 1 (jedan) mandat u Vijeću građana Savezne skupštine SRJ. Za saveznog poslanika u Skupštini SRJ izabran je Harun Hadžić.

Zbog odbijanja Vlade Crne Gore da preregistruje Stranku demokratske akcije Sandžaka, SDA Sandžaka nije učestvovala ni na jednim izborima od 1996. godine u južnom dijelu Sandžaka.

Odlukom Vlade Srbije uz policijske snage, demonstraciju i primjenu sile, **10. jula 1997. godine**, uspostavljena je prinudna uprava i suspendovana legalno izabrana općinska vlast u Novom Pazaru, uspostavljena od strane SDA Sandžaka, na osnovu apsolutne pobjede na lokalnim izborima održanim 3. novembra 1996. godine.

U Srbiji su 1997. godine održani su parlamentarni izbori, koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je 3 (tri) mandata u Skupštini Srbije i sa koalicijom „Vojvodina“ formirali poslaničku grupu „Vojvodina-Sandžak“.

Na općim izborima 24. septembra 2000. godine koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je jedan mandat u Vijeću građana Savezne skupštine SRJ.

Na lokalnim izborima Koalicija je osvojila apsolutnu većinu u Novom Pazaru, Sjenici i Tutinu i sve bošnjačke glasove u Prijepolju, Priboju i Novoj Varoši.

Na parlamentarnim izborima **28. decembra 2003. godine**, koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je 2 (dva) mandata u Skupštini Republike Srbije.

Naredne godine, na lokalnim izborima koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je najveći broj bošnjačkih glasova u Sandžaku i najveći broj odborničkih mandata u Sandžaku, čime je SDA Sandžaka tada potvrdila poziciju najjače političke stranke.

Na vanrednim lokalnim izborima **10. septembra 2006. godine**, u Novom Pazaru i Sjenici koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je apsolutnu većinu

Na parlamentarnim izborima koalicija „Lista za Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je 2 (dva) mandata u Skupštini Republike Srbije.

Na općim izborima **11. maja 2008. godine**, koalicija „Bošnjačka lista za evropski Sandžak – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je najviše glasova u Sandžaku, najveći broj odborničkih mandata i 2 (dva) mandata u Skupštini Republike Srbije.

Na općim izborima, četiri godine kasnije, izborna lista „SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je najveći broj odborničkih mandata i 2 (dva) mandata u Skupštini Republike Srbije.

Na vanrednim parlamentarnim izborima izborna **16. mart 2014. godine**, lista „SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin“, ostvarila je ubjedljivu pobjedu u Sandžaku i osvojila je 3 (tri) mandata u Skupštini Republike Srbije i formirala poslanički klub sa Albancima Preševske doline „SDA Sandžaka-PDD“

Na neposrednim izborima **26. oktobar 2014. godine**, za Bošnjačko nacionalno vijeće, najviše političko i predstavničko tijelo Bošnjaka u Srbiji, izborna lista „Za Bošnjačko jedinstvo – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je 55% glasova i apsolutnu većinu mandata u Bošnjačkom nacionalnom vijeću.

Na vanrednim parlamentarnim izborima **24. april 2016. godine**, izborna lista „SDA Sandžaka – dr. Sulejman Ugljanin“ osvojila je 2 (dva) mandata u Skupštini Republike Srbije, formiran je poslanički klub „Liberalno demokratska partija – SDA Sandžaka“.

- Politički rad i djelovanje Stranke

U aktima SDA Sandžaka piše da, u skladu sa svojim programom, ona se opredijelila da daje doprinos općoj demokratizaciji zemlje i da se zalaže za regionalnu saradnju, punopravno članstvo Srbije u Evropskoj uniji i članstvo u drugim evropskim i evroatlantskim institucijama i organizacijama.

Ljudska prava po obimu i sadržaju SDA Sandžaka je definisala onako kako su izložena i definisana u odgovarajućim dokumentima Organizacije Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih organizacija i to: Povelja Ujedinjenih nacija; Univerzalna deklaracija o pravima čovjeka; Konvencija UNESCO o borbi protiv diskriminacije u oblasti prosvjete; Međunarodna konvencija o uklanjanju svih oblika rasne diskriminacije; Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima; Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima; Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djeteta; Deklaracija Generalne skupštine UN-a o uklanjanju svih oblika netolerancije i diskriminacije zasnovanih na religiji i uvjerenjima; Deklaracija Generalne skupštine UN-a o pravima pripadnika nacionalnih ili etničkih, vjerskih ili jezičkih manjina; Deklaracije i preporuke izražene u okviru procesa KEBS-a, odnosno OEBS-a, kao što su Završni dokument Konferencije KEBS-a o ljudskoj dimenziji (Kopenhagen, 1990), Helsinški dokument KEBS-a (1992) i Povelja OEBS-a o evropskoj bezbjednosti (Istanbul 1999); Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Evropska konvencija o ljudskim pravima); Evropska povelja Savjeta Evrope o regionalnim ili manjinskim jezicima; Okvirna konvencija Savjeta Evrope za zaštitu nacionalnih manjina; Rezolucija Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope o stanju prava nacionalnih manjina u Evropi (1985).

„SDA Sandžaka će se zalagati za njihovu dosljednu primjenu u praksi“, stoji u zvaničnom programu.

U svom radu i historijatu SDA Sandžaka izdvaja značajne datume i događaje u 32 godine rada i djelovanja.

Glavni odbor SDA Sandžaka je **5. aprila 1991. godine**, pozvao Bošnjake i sve ostale građane Sandžaka da se ne odazivaju na pozive tadašnje JNA i da ne učestvuju u ratu ni protiv jednog naroda na prostorima bivše SFRJ.

Na inicijativu SDA Sandžaka **11. maja 1991. godine**, osnovano je Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka (tada Muslimansko). Za predsjednika Vijeća izabran je dr. Sulejman Ugljanin.

Bošnjačko nacionalno vijeće je tada, na svojoj osnivačkoj skupštini, donijelo Deklaraciju kojom se Vijeće obavezuje da će raditi na obezbjeđivanju građanskih sloboda i ravnopravnosti svih naroda i građanskih sloboda i nacionalnih prava bošnjačkog naroda u Sandžaku i da će se zalagati za saradnju među svim narodima, poštovanje njihove samobitnosti i nacionalne ravnopravnosti.

BNVS je 11. oktobra 1991. godine, donijelo je odluka o održavanju referenduma građana Sandžaka sa referendumskim pitanjem „Da li ste za potpunu političku i teritorijalnu autonomiju Sandžaka sa pravom priključenja jednoj od suverenih Republika“.

Na referendumu održanom 25. - 27. oktobar 1991. godine, izašlo je 98,80 % građana Sandžaka izjasnilo da su za potpunu političku i teritorijalnu autonomiju Sandžaka sa pravom priključenja jednoj od suverenih republika.

Bošnjačko nacionalno vijeće, na osnovu rezultata referenduma, usvojilo je prijedlog o uspostavljanju Specijalnog statusa za Sandžak, koji je upućen državnim organima i međunarodnoj zajednici.

Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka je na prijedlog SDA Sandžaka je , **28. aprila 1992. godine**, na svojoj posebnoj sjednici izrazilo neslaganje sa Ustavom nove države Savezne Republike Jugoslavije i protest što su Bošnjaci (tada Muslimani) protiv njihove volje izbačeni iz Ustava, i što im je oduzet status konstitutivnog naroda.

Na inicijativu SDA Sandžaka, Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka je **20. decembra 1992. godine**, uputilo 754 studenta iz Sandžaka na školovanje u Republiku Tursku, kojima je zbog ratnih operacija na prostoru bivše Jugoslavije prekinuto ili onemogućeno dalje školovanje.

Tokom 1993. i 1994. godine, izvršena su hapšenja i zatvaranja 45 čelnika, aktivista i simpatizera SDA Sandžaka koji su u dva montirana politička procesa u Novom Pazaru i Bijelom Polju osuđeni na ukupno 168 godina robije.

Na Drugom bošnjačkom saboru **28. septembar 1993. godine**, u Sarajevu, predstavnici bošnjačkog naroda vratili su svoje nacionalno ime i ime maternjeg jezika.

Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka je **6. juna 1993. godine**, na prijedlog SDA Sandžaka, usvojilo Memorandum o uspostavljanju specijalnog statusa za Sandžak.

Za vrijeme trajanja Međunarodne konferencije u Ženevi, **14. septembra 1993. godine**, jugoslovenske vlasti su izdale nalog za hapšenje i potjernicu za predsjednikom SDA Sandžaka dr. Sulejmanom Ugljaninom, čime mu je onemogućen povratak u zemlju.

Nakon dvogodišnjih sistematskih priprema od strane SDA Sandžaka i Bošnjačkog nacionalnog vijeća Sandžaka, **30. oktobra 1993. godine**, održana je osnivačka skupština sabora Islamske zajednice Sandžaka u Novom Pazaru kada je izabran Mešihat i drugi organi Islamske zajednice Sandžaka.

Predsjednik SDA Sandžaka dr. Sulejman Ugljanin **6. februara 1994. godine**, uvodi vanredno stanje u Stranci i formira Koordinaciono tijelo koje će dalje rukovoditi Strankom kako bi se izbjegla opasnost da režim Slobodana Miloševića preuzme Stranku i stavi je pod svoju kontrolu.

U organizaciji SDA Sandžaka od **14. februara do 14. aprila 1995. godine**, sprovedena je peticija građana Sandžaka na kojoj su svojim potpisima tražili da se dr. Sulejmanu Ugljaninu omogući bezbjedan dolazak u Sandžak te slobodan život i rad i da se 45 političkih zatvorenika osuđenih u montiranom procesu oslobode, jer njihova krivica niti postoji, niti je na sudu dokazana.

29. marta 1995. godine, Skupština Bosne i Hercegovine usvojila je Deklaraciju o kršenju prava i sloboda Bošnjaka u Sandžaku i drugim dijelovima Srbije i Crne Gore.

Na vanrednoj izornoj skupštini SDA Sandžaka, **29. jula 1995. godine**, za predsjednika Stranke izabran je dr. Sulejman Ugljanin. Međutim Vlada Srbije pokušava da stavi SDA Sandžaka pod svoju kontrolu i svojim rješenjem imenuje Rasima Ljajića za predsjednika Stranke. Da bi se ovakva situacija prevazišla, rukovodstvo SDA Sandžaka donosi odluku o osnivanju više stranaka sa predznakom SDA kako bi se obezbijedio kontinuitet političkog djelovanja SDA Sandžaka.

srske snage kojima su komadovali generali Vojske Jugoslavije Vladimir Lazarević i Nebojša Pavković, na Kosovu su **29. aprila 1999. godine** zapalili porodičnu kuću predsjednika SDA Sandžaka i tadašnjeg saveznog poslanika dr. Sulejmana Ugljanina.

Na prijedlog SDA Sandžaka Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka je **19. jula 1999. godine**, usvojilo Platformu za rješenje statusa Sandžaka i Statusa Bošnjaka u Srbiji i Crnoj Gori.

U svojstvu predsjednika Bošnjačkog nacionalnog vijeća Sandžaka i SDA Sandžaka dr. Sulejman Ugljanin **6. augusta 1999. godine** uputio je saveznim i republičkim organima Srbije i Crne Gore i svim političkim strankama u zemlji Deklaraciju o pravu Bošnjaka na političku i nacionalnu ravnopravnost i Memorandum o autonomiji Sandžaka sa posebnim odnosima sa Bosnom i Hercegovinom, kao Platformu za rješenje statusa Sandžaka i statusa Bošnjaka.

U svojstvu saveznog poslanika dr. Sulejman Ugljanin, predsjednik SDA Sandžaka, uputio je **13. aprila 2000. godine, tadašnjoj** Saveznoj skupštini SRJ Prijedlog zakona o popisu

stanovništva 2001. godine kojim se zahtijeva da se u klasifikaciji obilježja – nacionalna pripadnost i maternji jezik uvrsti **nacionalnost Bošnjak i maternji jezik bosanski**.

SDA Sandžaka u periodu **24. septembar – 5. oktobar 2000. godine**, donosi odluku o podržavanju kandidata opozicije za izbor predsjednika SRJ i aktivno učestvuje u obaranju režima Slobodana Miloševića kako bi se stvorili uslovi za demokratizaciju države i njeno članstvo u svjetske, evropske i evroatlantske institucije i organizacije.

U parlamentu Savezne Republike Jugoslavije **27. februara 2002. godine**, donešen je Zakona o zaštiti prava i sloboda nacionalnih manjina. Ovim Zakonom Bošnjačko nacionalno vijeće postaje organ manjinske samouprave Bošnjaka u Srbiji i Crnoj Gori. Od osnivanja Bošnjačkog nacionalnog vijeća, 11. maja 1991. godine ovo je prvo zvanično priznavanje Vijeća od strane državnih organa.

Na poziv Bošnjačkog nacionalnog vijeća **na popisu stanovništva u Republici Srbiji od 1. do 15. aprila 2002. godine**, građani koji su se do tada nacionalno deklarirali kao Muslimani, izjasnili su se kao **Bošnjaci** čiji je maternji jezik **bosanski**, a vjera **islam**.

U Novom Pazaru **6. septembra 2003. godine** održana je elektorska skupština Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Srbiji i Crnoj Gori na kojoj je, u skladu sa novim zakonom, izabrano nacionalno vijeće od 35 članova, **13. septembra 2003. godine**, je održana Konstitutivna sjednica Bošnjačkog nacionalnog vijeća u Srbiji i Crnoj Gori, za predsjednika je izabran dr. Sulejman Ugljanin.

Na poziv Bošnjačkog nacionalnog vijeća **na popisu stanovništva u Republici Crnoj Gori od 1. do 15. novembra 2003. godine**, većina građana koji su se do tada nacionalno deklarirali kao Muslimani, izjasnili su se kao **Bošnjaci** čiji je maternji jezik **bosanski**, a vjera **islam**.

Bošnjačko nacionalno vijeće je na redovnoj sjednici **11. maja 2004. godine**, usvojilo odluku o grbu, zastavi, nacionalnim blagdanima, nacionalnim nagradama i datumima od značaja iz nacionalne historije Bošnjaka Sandžaka.

u Osnovnoj školi „Ibrahim Bakić“ u Ljeskovi, općina Tutin, **20. oktobra 2004. godine**, održava se prvi čas bosanskog jezika

Bošnjačko nacionalno vijeće **10. jula 2005. godine**, donosi odluku o proglašenju 11. jula za Dan sjećanja kao nacionalni blagdan sandžačkih Bošnjaka u znak sjećanja na genocid izvršen nad Bošnjacima u Srebrenici 1995. godine.

Kao decenijski san građana Sandžaka, **26. oktobra 2006. godine**, osnovan je Državni univerzitet u Novom Pazaru.

Nakon parlamentarnih izbora, zahvaljujući podršci dva poslanika SDA Sandžaka, 7. jula 2008. godine u Skupštini Srbije formirana je proevropska demokratska Vlada, čime je Srbija u prelomnom trenutku ostala na evropskom putu i sačuvala demokratsko opredjeljenje.

Ustavni sud Srbije odbacio je **15. januara 2009. godine** prijedlog za zabranu rada i djelovanja SDA Sandžaka koji je 1991. godine predložila grupa srpskih nacionalista.

Dva dana kasnije, 16. i 17. januara 2009. godine, izvršen oružani upad u službene prostorije SDA Sandžaka, pokušani atentat na predsjednika Stranke tada ministra u Vladi dr. Sulejmana Ugljanina ugrožena bezbjednost i životi članova i rukovodstva SDA Sandžaka pri čemu je jedno lice ranjeno iz vatrenog oružja.

Bošnjačko nacionalno vijeće **27. juna 2009. godine**, usvaja Deklaraciju o položaju Bošnjaka u Republici Srbiji u kojoj formuliše osnovne principe za rješavanje nacionalnog pitanja Bošnjaka u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće, **1. marta 2012. godine**, donosi Rezoluciju o položaju i ostvarivanju prava bošnjačkog naroda u Srbiji.

SDA Sandžaka je **25. jula 2012. godine**, postignla sporazum o učešću u Vladi Srbije sa Srpskom naprednom Strankom, Aleksandra Vučića i Socijalističkom partijom Srbije Ivica Dačića. Ključni ciljevi sporazuma bili su ubrzavanje Evropskih integracija Srbije, postizanje pravne sigurnosti i vladavine prava, decentralizacija i regionalizacija države i ostvarivanje ravnomjernog regionalnog razvoja i ubrzani socijalni i ekonomski razvoj Sandžaka.

Godinu dana poslije toga, **2. septembra 2013. godine**, počinje izvođenje potpune nastave na bosanskom jeziku u školama u Sandžaku.

Na prijedlog Bošnjačkog nacionalnog vijeća i tadašnjeg ministra u Vladi Srbije dr. Sulejmana Ugljanina, Vlada Srbije **novembra 2013. godine**, usvaja Zaključak o prihvatanju Izvještaja sa prijedlogom mjera za ostvarivanje prava Bošnjaka na obrazovanje na maternjem bosanskom jeziku u Republici Srbiji. Zaključkom se jasno definišu mjere za puno ostvarenje prava na obrazovanje na maternjem bosanskom jeziku za pripadnike bošnjačkog naroda u Srbiji.

Novi saziv Bošnjačkog nacionalnog vijeća, najvišeg političkog i predstavničkog tijela Bošnjaka u Republici Srbiji, u skladu sa rezultatima neposrednih izbora koji su održani 26. oktobra 2014. godine konstituisan je **17. novembra 2014. godine**. Za predsjednika Vijeća izabran je dr. Sulejman Ugljanin.

Manjinska poslanička grupa "SDA Sandžaka – PDD" podnijela je **2. februara 2015. godine**, Narodnoj skupštini Republike Srbije na razmatranje i usvajanje po hitnom postupku Rezoluciju za rješavanje statusa nacionalnih manjina u Republici Srbiji.

Bošnjačko nacionalno vijeće **15. maja 2015. godine**, usvaja Proglas o osudi rehabilitacije Draže Mihajlovića, vođe fašističko-četničkog pokreta.

Narodni poslanici SDA Sandžaka, uz podršku poslaničke grupe Lige socijaldemokrata Vojvodine i narodne poslanice iz poslaničke grupe Demokratske stranke, predali su **2. jula 2015. godine**, Narodnoj skupštini Republike Srbije na razmatranje i usvajanje Prijedlog Rezolucije o genocidu u Srebrenici.

Bošnjačko nacionalno vijeće **10 jula 2015. godine**, donosi odluku kojom zahtijeva od Narodne skupštine Republike Srbije da usvoji Rezoluciju o genocidu u Srebrenici koju su podnijeli narodni poslanici SDA Sandžaka, Lige socijal-demokrata Vojvodine i narodna poslanica Demokratske stranke.

Bošnjačko nacionalno vijeće je **20. augusta 2015. godine**, 13. i 14. august proglašava za dane od posebnog značaja za Bošnjake u čast održavanja Sjeničke konferencije iz 1917. godine.

Istog dana Vijeće donosi odluku kojom dane 25, 26. i 27. oktobar proglašava za „Dane samoopredjeljenja“ i za dane od posebnog značaja za Bošnjake u čast referenduma građana Sandžaka o autonomiji Sandžaka koji je održan 25, 26. i 27. oktobra 1991. godine.

Bošnjačko nacionalno vijeće **25. oktobra 2015. godine**, usvaja Sporazum o saradnji sa Bošnjačkim Vijećem u Crnoj Gori. Sporazum je svečano potpisan 23. januara 2016. godine u Rožajama.

Bošnjačko nacionalno vijeće **30. novembra 2015. godine**, donosi odluku o prijedlogu izmjena i dopuna Akcionog plana za ostvarivanje prava nacionalnih manjina u okviru pregovaračkog poglavlja 23. za pristupanje Srbije Evropskoj uniji.

Na posebnoj sjednici, **27. februara 2016. godine**, Bošnjačko nacionalno vijeće usvojilo je zaključke kojim se od nadležnih državnih organa zahtijeva hitno rasvjetljavanje zločina u Štrpcima, Sjeverinu, Kukurovićima i drugih zločina počinjenih nad Bošnjacima Sandžaka.

Bošnjačko nacionalno vijeće donijelo je **1. aprila 2016. godine**, odluke kojim se od Vlade Srbije zahtijeva izrada novog Akcionog plana za manjine i predlaže postupak njegovog usvajanja. Na istoj sjednici Vijeće je donijelo odluku o položaju Bošnjaka u Sandžaku i zatražilo uspostavljanje posebnih misija međunarodnih organizacija za Sandžak.

Na prijedlog poslaničke grupe „Liberalno demokratska partija – SDA Sandžaka“ i uz podršku Lige socijaldemokrata Vojvodine i Zelene Stranke Skupštini Srbije, **29. juna 2016. godine**, predata je na usvajanje Rezolucija o genocidu u Srebrenici.

U organizaciji Bošnjačkog nacionalnog vijeća i NVO „Mostovi prijateljstva“ iz Zenice, u Novom Pazaru je **2. i 3. jula 2016. godine**, održano više kulturnih manifestacija u centru grada povodom dana sjećanja na genocid u Srebrenici, izložba fotografija, Srebrenički inferno i promocija knjige „I ja sam iz Srebrenice“.

Između Bošnjačkog nacionalnog vijeća i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Zeničko-dobojskog kantona iz Bosne i Hercegovine **2. jula 2016. godine**, je potpisan sporazum. Sporazumom je predviđeno da potpisnici saradjuju na području obrazovanja na bosanskom jeziku, očuvanja i unapređenja bošnjačkog nacionalnog identiteta i drugih oblasti od značaja za Bošnjake.

Međunarodne konferencije i skupovi

Od svog osnivanja SDA Sandžaka se zalaže za rješavanje ustavno-pravnog statusa bošnjačkog naroda i statusa Sandžaka, kao osnovni preduslov za političku egzistenciju bošnjačkog naroda Sandžaka. Kao takva zadobila je i apsolutnu podršku bošnjačkog naroda na ovim prostorima i na taj način obilježila novi period u političkom organizovanju Bošnjaka.

SDA Sandžaka je uspostavila saradnju sa brojnim domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama koje se bave zaštitom osnovnih ljudskih i manjinskih prava.

Sa takvim opredjeljenjem, predstavnici SDA Sandžaka učestvovali su u radu brojnih mirovnih konferencija posvećenih rješavanju krize u bivšoj Jugoslaviji.

Međunarodna konferencija o manjinama **5. jul 1991. godine**, u Ženevi, Švicarska;

Međunarodna konferencija o bivšoj Jugoslaviji u Hagu, Londonu i Ženevi **1991. do 1995. godine**, do Dejtonske konferencije. Bošnjačko nacionalno vijeće Sandžaka je uzelo aktivno učešće u radu ove konferencije u okviru grupe za nacionalnosti i manjine;

Komisija za jugoistočnu Evropu Evropskog parlamenta Brisel, **1. septembra 1991. godine**, Belgija; zasijedanje Panevropske unije u Koblencu, **19. do 22. jula 1992. godine** Njemačka; Konferencija KEBS-a (današnji OEBS) u Helsinkiju, Finska, kada je donešena odluka o upućivanju Misije KEBS-a za Sandžak, Kosovo i Vojvodinu, od **26. do 29. juna 1992. godine**; Međunarodna mirovna konferencija o bivšoj jugoslaviji u Londonu, od **26. do 28. augusta 1992. godine**, Velika Britanija;

Učešće predsjednika SDA Sandžaka dr. Sulejmana Ugljanina sa delegacijom na zasijedanju Organizacije islamske konferenciji u Džedi **1. i 2. decembra 1992. godine**, Saudijska Arabija; posjeta fransuskog ministra Bernarda Kušnera Bošnjačkom nacionalnom vijeću u **9. decembra 1992. godine**, Novom Pazaru;

Samit ministara Organizacije islamske konferencije na kojem se raspravljao o krizi na prostoru bivše Jugoslavije **2. do 9. decembra 1994. godine**, učešće predsjednika Ugljanina sa delegacijom na Samitu lidera Organizacije Islamske Konferencije od **12. do 15. decembra 1994. godine**, u Kazablanci, Maroko; učešće u radu Generalne Skupštine UNPO-a u Hagu od **20. do 26. januara 1995. godine**, Holandija, i govor na Konferenciji o sprečavanju konflikta; govor predsjednika Ugljanina o stanju u Sandžaku u Evropskom parlamentu **24. maja 1995. godine**, Brisel, Belgija; učešće predsjednika Ugljanina sa delegacijom na Osmom samitu Organizacije Islamske Konferencije **9. do 11. decembra 1997. godine**, u Teheranu, Iran.

Predsjednik SDA Sandžaka dr. Sulejman Ugljanin za svoj politički rad i opredjeljenje za politiku nenasilja dobio je svojevrsno priznanje u Izvještaju, Generalne Skupštine UNPO-a, održane u Talinu u Estoniji 1997. godine, u okviru koje je održana Konferencija o nenasilju gdje između ostalog stoji:

"Najisprofilisaniji i najuspješniji pokreti nenasilja koji su urezani u naše pamćenje su svakako Indijski oslobodilački pokret i Američki pokret za građanska prava. Zajednička osobina im je da su imali svoje jake, harizmatične i doslijedne lidere. Teško je i zamisliti uspjeh bilo kojeg od ova dva pokreta bez velikog udjela ličnih sposobnosti njihovog lidera da galvaniziraju svoj narod i svjetsko javno mnjenje u korist svog kursa posjedujući veliku snagu i disciplinu da istraju u korištenju metoda nenasilja. Oba njihova lidera, i Mahatma Gandhi i Prečasni Martin Luther King bili su izuzetne ličnosti, bez kojih ovi pokreti nikada ne bi postali efikasni.

Savremeni primjeri takvih lidera su njegova svjetlost Dalaj Lama sa Tibeta, San Su Kui iz Burme, dr. Ibrahim Rugova sa Kosova, Mustafa Jamijev sa Krima, preminuli Ken Saro Viva vođa Ogona, te dr. Sulejman Ugljanin iz Sandžaka".

U periodu od 1991. godine do 1996. godine Sandžak, Bošnjačko nacionalno vijeće i Stranku demokratske akcije Sandžaka su posjetili predstavnici međunarodne zajednice Pose i Maset, specijalni izvjestilac Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija, Elizabet Ren, kao i visoka delegacija Vlade Francuske i brojni predstavnici međunarodnih i domaćih institucija i nevladinih organizacija. Zahvaljujući diplomatskoj borbi i političkoj agilnosti rukovodstva, zločini, mučenja i uopće teror nad sandžačkim Bošnjacima dobija svoje mjesto u velikom broju izvještaja međunarodnih organizacija i institucija.

O stanju ljudskih prava u Sandžaku govore sljedeći izvještaji i dokumenti:

- Izvještaji specijalnog izvjestioca UN-a Tadeuša Mazovjetskog o stanju ljudskih prava na teritoriji bivše Jugoslavije za 1992. 1993. i 1994. godine;
- Izvještaji Misije KEBS-a za Sandžak za 1992. i 1993. godinu;
- Rezolucija Savjeta sigurnosti 855, 9. avgusta 1993;
- Rezolucija Generalne skupštine UN-a A/448L50, 20. decembar 1993;
- Rezolucija Generalne Skupštine UNPO o Kosovu i Sandžaku 1993;
- Izvještaj Međunarodne federacije za zaštitu etničkih manjina na Potkomisiji UN-a za ljudska prava 1994;
- Rezolucija o Sandžaku donijeta od strane Organizacije Islamske Konferencije 1994. godine;
- Izvještaj specijalnog izvjestioca UN Elizabet Ren o stanju ljudskih prava na teritoriji bivše Jugoslavije 1995 godine;
- Izvještaj Stejt Dipartmenta od 1995. godine;

- Rezolucija Generalne Skupštine UNPO o Sandžaku 1995;

Početak maja 2014. godine Gorska služba iz Sjenice sa velikim brojem dobrovoljaca učestvovala je u spašavanju građana obrenovačkog kraja koji su bili pogođeni velikim poplavama.